Från: [redacted]
Skickat: Mon, 30 Sep 2024 11:38:28 +0100
Till: "RLK Funk Registrator" <registrator.rlk@regionstockholm.se>
Ämne: Storstockholms brandförsvars yttrande om ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, ert dnr 2024-0344
Bilagor: SSBFs ytrande om samrådsförslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen.pdf, SSBFs yttrande om samrådsförslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen.docx
Categories: Marita

Hej,

Bifogat är Storstockholms brandförsvars yttrande om samrådsförslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, ert dnr 2024-0344.

Återkom gärna vid frågor!

Vänligen

[redacted]

[redacted]
www.storstockholm.brand.se

Storstockholms brandförsvar

Storstockholms brandförsvar

YTTRANDE
2024-09-30
SSBF dnr 1450/2024

Yttrande om samrådsförslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (ert dnr RS 2024-0344)

Storstockholms brandförsvar (SSBF) har givits möjlighet till yttrande avseende samrådsförslag till ny regional utvecklingsplan. SSBF ger synpunkter utifrån vår roll som ansvarig myndighet för kommunal räddningstjänst i enlighet med lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

SSBF bidrar till att skapa trygghet genom att förebygga olyckor och genomföra kommunala räddningsinsatser om en olycka ändå inträffar. Vår roll kopplat till den regionala utvecklingen är att vara en del av samhällets skydd mot olyckor, hantering av kriser och civilt försvar, samt att samverka med andra aktörer i dessa frågor.

Vi ser att fler aktörer inom regionen behöver ta sin del av ansvaret för samhällets robusthet och samlade förmåga att stå emot olyckor (oavsiktliga och avsiktliga), kriser och krig genom att själva kunna hantera en störning i så stor utsträckning som möjligt, och att stöd utifrån inte ses som en förutsättning för att en olyckas konsekvenser inte ska bli oacceptabla.

Samhällets robusthet mot olyckor, kriser och krig

SSBF ser positivt på att Region Stockholm lyfter behovet av en starkare civil beredskap och att skapa en motståndskraftig och robust region. SSBF ser att robustheten behöver öka både för enskilda verksamheter och aktörer i ett mindre perspektiv och för regionen som helhet i den övergripande rumsliga utvecklingen och utformning av transportnät med mera.

Regionens täthet och mängden skyddsvärda verksamheter i Stockholm innebär att en störning som till exempel en olycka lätt kan få följdeffekter som innebär stora konsekvenser för större delar av regionen och till och med större delar av nationen. Exempelvis kan en olycka eller störning inom transportnätet snabbt fortplanta sig eftersom transportnätet är kompakt och koncentrerat. SSBF bedömer att transportinfrastrukturen är ett exempel på ett sårbart område och anser att detta perspektiv bör förtydligas i regionens beskrivning av hur regionen ska bli mer robust. Exempelvis kan robusthet vara ett delmål i att åstadkomma ett transporteffektivt samhälle.

Behovet av att öka robustheten behövs även i ett mindre perspektiv. För att räddningstjänsten ska kunna genomföra åtgärder vid en olycka krävs att verksamheter och områden utformas så att det finns rätt förutsättningar. Vägar behöver vara framkomliga för de fordon som behöver komma fram, vatten för brandsläckning behöver finnas tillgängligt och andra specifika åtgärder behövs beroende på verksamhet och objekt. En del av att åstadkomma ett robust samhälle är att säkerställa att dessa anpassningar inte är för känsliga och att inte allt för stor del av skyddet mot olyckor förlitar sig på komplexa

system. Exempelvis behöver räddningstjänsten och andra aktörer kunna komma fram även vid ett större skyfall och byggnader som är beroende av flera tekniska system som sprinkler, vatten för brandsläckning, brandlarm och räddningshiss behöver ha ett fungerande brandskydd även om strömförsörjningen slås ut. Till exempel finns det krav på att högre byggnader förses med så kallade räddningshissar, som blir en kritisk del av byggnadens brandskydd. Om den alternativa strömförsörjningen blir för sårbar riskerar byggnaden att bli utan ett mycket viktigt system vid ett strömbortfall.

Vi ser risker med att fler aktörer vill förlita sig på räddningstjänsten för att hantera problem vid olika typer av situationer, som exempelvis tillhandahålla en andra utrymningsväg vid brand med hjälp av stegar eller hjälp att pumpa vatten ur källare vid en översvämning, istället för att själva ta ansvar för åtgärder. För att samhället fortfarande ska fungera vid olyckor, kriser och krig behöver det finnas ett tillfredsställande grundskydd hos verksamhetsutövare och enskilda, där förutsättningar för räddningstjänstens insats finns men där ett särskilt åtagande från räddningstjänsten inte förutsätts.

Regionens rumsliga utveckling

SSBF noterar att trenden att bygga i riskutsatta områden kan förväntas fortsätta med stadens förtätning. Regionen nämner i samrådsförslaget att en mer utförlig bedömning av bland annat lämpligheten med hänsyn till risken för olyckor behöver hanteras i den efterföljande planeringen. SSBF ser positivt på att samrådsförslaget lyfter att hänsyn till risk för olyckor, översvämning, ras, skred och erosion behöver beaktas vid planering av ny bebyggelse, och särskilt vid lokalisering av samhällsviktig verksamhet. SSBF anser att för att på bästa sätt åstadkomma en effektiv riskhantering och god bebyggd miljö bör olycksperspektivet tillsammans med andra perspektiv analyseras så tidigt som möjligt för att vägleda i den fortsatta rumsliga utvecklingen av regionen på en mer strategisk nivå än i en enskild detaljplan.

Vidare anser SSBF att flera konsekvenser av olyckor än bara liv och hälsa bör lyftas för samhällsplaneringen. Till exempel bortses ofta från hur samhällets funktionalitet kan påverkas till följd av brand eller explosion i en järnvägstunnel, det vill säga bortfall av dess funktion, eller hur stora kostnaderna skulle bli för att återställa den. En sådan mer nyanserad riskhantering kan användas för att åstadkomma robusthet och motståndskraft mot störningar i viktig infrastruktur eller andra samhällsviktiga verksamheter. Detta bedömer vi är särskilt viktigt i Stockholmsregionen, då bl.a. transportinfrastrukturen bedöms som sårbar och att regionen är viktig i sig.

SSBF anser också att räddningstjänstens och andra aktörers behov och möjligheter av att komma fram behöver belysas i förslaget. När transportnätet utvecklas och utvecklingen går mot mer cykelvägar och kollektiva transporter måste blåljusmyndigheters behov av att snabbt komma fram till en plats för att avhjälpa olyckor beaktas.

Olycksperspektivet i hållbarhetsbegreppet

SSBF noterar att hållbarhet och en grön utveckling är centralt för den nya regionala utvecklingsplanen. För att denna utveckling ska lyckas bör även olycksperspektivet ingå i

hållbarhetsbegreppet. SSBF vill lyfta att risker med nya material, tekniker och metoder måste hanteras för att uppnå en hållbar utveckling. Delar av dessa risker kan behöva hanteras inom den fysiska planeringen. Solcellsbeklädda tak kan exempelvis innebära att en användbar insatsmetod för räddningstjänsten, att ta upp hål i taket för att ventilera ut brandrök, blir för riskfylld för att utföra vid en vindsbrand. När mindre effektiva metoder måste användas riskerar detta leda till större egendomsskador som följd. På liknande sätt behöver batterilagersystem vara anpassade så att en släckinsats inte innebär att förorenat vatten sprids till miljön runt omkring eller till dagvattnet.

Om inte dessa perspektiv beaktas, och regionens aktörer inte tar ansvar för olycksperspektivet i den gröna omställningen, kan framtidens olyckor få värre konsekvenser vilket i sin tur missgynnar en hållbar region. Därför anser SSBF att olycksperspektivet behöver finnas med i hållbarhetsbegreppet.

Beredning av ärendet

Remissvaret har beretts av [redacted] och [redacted]. Interngranskning har skett av [redacted] och [redacted].

[redacted]

[redacted]

Avdelningschef Riskhantering